

Obsah

Pozvanie k demokracii	IX
Úvod pre slovenského vydavateľa	XI

I. SÚČASNÝ DISKURZ

1. Môže byť demokraciou akýkoľvek systém?	5
1.1. Vek konfúzie v chápaní demokracie	5
1.2. Opis a norma	9
1.3. Politická demokracia a iné demokracie	11
1.4. Náčrt	14
1.5. Na záver o teórii	18
2. Demokracia v etymologickom zmysle	23
2.1. Význam ľudu	23
2.2. Ľud v masovej spoločnosti	28
2.3. Moc ľudu a moc nad ľuďom	31
2.4. Obmedzená vláda väčšiny	33
2.5. Lincoln o demokracii	36
3. Hranice politického realizmu	41
3.1. Aká je čistá politika?	41
3.2. Konfrontačná politika verzus mierová politika	43
3.3. Fakty a hodnoty u Benedetto Croceho	46
3.4. Mosca, Pareto a Michels	49
3.5. Realizmus verzus racionalizmus	51
3.6. Racionalistická demokracia a empirická demokracia	54
4. Perfekcionizmus a utópia	60
4.1. Nesprávne chápanie deontológie	60
4.2. Ešte raz o mýte a utópii	62

4.3.	<i>Samospráva a politicky neuskutočniteľné</i>	67
4.4.	<i>Úloha ideálov</i>	69
4.5.	<i>Maximalizácia, opačné nebezpečenstvo a obrátené výsledky</i>	72
4.6.	<i>Revolúcia ako mýtus</i>	75
4.7.	<i>Ideály a fakty</i>	80
5. Riadená demokracia a riadiaca demokracia		88
5.1.	<i>Verejná mienka a vláda na základe konsensu</i>	88
5.2.	<i>Problém konsensu</i>	91
5.3.	<i>Formovanie názorov</i>	95
5.4.	<i>Autonómia kontra heteronómia verejnej mienky</i>	98
5.5.	<i>Volebná demokracia</i>	105
5.6.	<i>Participačná demokracia</i>	113
5.7.	<i>Referendová demokracia a poznanie</i>	118
5.8.	<i>Vláda a neovládateľnosť</i>	123
6. Vertikálna demokracia		132
6.1.	<i>Väčšinový princíp a vláda menšiny</i>	132
6.2.	<i>Tyrania väčšiny</i>	134
6.3.	<i>Voľby, výber a zlý výber</i>	138
6.4.	<i>Menšiny a elity</i>	143
6.5.	<i>Menšinová vláda: od Moscu po Dahla</i>	146
6.6.	<i>Železný zákon oligarchie</i>	150
6.7.	<i>Konkurenčná teória demokracie</i>	154
6.8.	<i>Ešte raz o antielitizme</i>	158
6.9.	<i>Normatívne definovaná polyarchia</i>	165
7. Čo nie je demokracia		183
7.1.	<i>Protiklady, protirečenia a miery</i>	183
7.2.	<i>Autoritarianizmus, autorita a moc</i>	186
7.3.	<i>Totalitný štát, demokracia a absolutizmus</i>	192
7.4.	<i>Totalitarizmus</i>	194
7.5.	<i>Diktatúra a autokracia</i>	205
8. Rozhodovacia teória demokracie		215
8.1.	<i>Podstata politických rozhodnutí</i>	215
8.2.	<i>Vonkajšie riziká a náklady na rozhodovanie</i>	218
8.3.	<i>Výsledky a súvislosti rozhodovania</i>	225
8.4.	<i>Intenzita preferencie a pravidlo väčšiny</i>	227

8.5.	<i>Výbory a jednomyselnosť</i>	229
8.6.	<i>Výbory, účasť a demo-distribúcia</i>	235
8.7.	<i>Konsociačná demokracia</i>	241
8.8.	<i>Na záver o cene idealizmu</i>	244

II. KLASICKÉ OTÁZKY

9.	<i>Čo je demokracia? Definícia, dôkaz a výhody</i>	259
9.1.	<i>Sú definície ľubovoľné?</i>	259
9.2.	<i>Kritika konvencionalizmu</i>	263
9.3.	<i>Slová ako nosiče skúseností</i>	267
9.4.	<i>Hľadanie dôkazu</i>	270
9.5.	<i>Porovnávacie hodnotenie</i>	273
10.	<i>Grécka demokracia a moderná demokracia</i>	280
10.1.	<i>Homonymia, nie homológia</i>	280
10.2.	<i>Priama demokracia alebo demokracia polis</i>	282
10.3.	<i>Individualizmus a sloboda: stará a nová</i>	286
10.4.	<i>Moderná idea a moderný ideál</i>	290
10.5.	<i>Obrat stanovísk</i>	293
11.	<i>Sloboda a zákon</i>	300
11.1.	<i>Sloboda a slobody</i>	300
11.2.	<i>Politická sloboda</i>	303
11.3.	<i>Liberálna sloboda</i>	308
11.4.	<i>Zvrchovanosť zákona u Rousseaua</i>	312
11.5.	<i>Kritika autonómie</i>	317
11.6.	<i>Princíp oslabených dôsledkov</i>	322
11.7.	<i>Od vlády zákona k vláde zákonodarcov</i>	324
12.	<i>Rovnosť</i>	339
12.1.	<i>Ideál protestu</i>	339
12.2.	<i>Spravodlivosť a rovnakosť</i>	340
12.3.	<i>Preddemokratické a demokratické rovnosti</i>	343
12.4.	<i>Rovnaké príležitosti a rovnaké okolnosti</i>	346
12.5.	<i>Egalitárske kritériá, prístupy a výsledky</i>	350
12.6.	<i>Maximalizácia rovnosti</i>	355
12.7.	<i>Sloboda a rovnosť</i>	359

13. Liberizmus, liberalizmus a demokracia 369

- 13.1. *Prekrývania* 369
- 13.2. *Nešťastné načasovanie* 372
- 13.3. *Majetkový a vlastnícky individualizmus* 378
- 13.4. *Definícia liberalizmu* 381
- 13.5. *Liberálna demokracia* 385
- 13.6. *Demokracia v liberalizme* 389
- 13.7. *Demokracia bez liberalizmu* 392

14. Trh, kapitalizmus, plánovanie a technokracia 400

- 14.1. *Čo je plánovanie?* 400
- 14.2. *Čo je trh?* 406
- 14.3. *Kapitalizmus, individualizmus, kolektivismus* 411
- 14.4. *Trhový socializmus* 417
- 14.5. *Demokratické plánovanie* 426
- 14.6. *Demokracia, moc a nekompetentnosť* 429
- 14.7. *Úloha odborníka* 432
- 14.8. *Vláda vedy* 435

15. Iná demokracia? 449

- 15.1. *Dobrá spoločnosť Rousseaua a Marxa* 449
- 15.2. *Demokracia a štát u Marxa a Lenina* 455
- 15.3. *Ľudová demokracia* 466
- 15.4. *Teória demokratickej diktatúry* 469
- 15.5. *Demokracia a demofília* 473
- 15.6. *Vojna slov* 477

16. Bieda ideológie 488

- 16.1. *Vyčerpanie sa ideálov* 488
- 16.2. *Čomu sa dá a nedá vyhnúť* 494
- 16.3. *Prenasledovanie ideí* 495
- 16.4. *Novitizmus a beyondizmus* 500
- 16.5. *Záver* 503

Menný register 508

Vecný register 510